

Леся Конопляник
кандидат педагогічних наук, доцент
Національний авіаційний університет
м. Київ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Процеси глобалізації та інтеграції України до європейського освітнього простору, диджиталізація суспільства та інші стрімкі зміни, які відбуваються у суспільстві, потребують значного ревізування системи освіти та вимагають певних змін у галузі вищої освіти. Основна ідея модернізації системи вищої освіти полягає в тому, що ефективність навчання у ЗВО може бути поліпшена завдяки проектуванню та впровадженню новітніх освітніх технологій [1, с. 13].

Один із пріоритетних напрямів реформування освіти за Державною національною програмою «Освіта. Україна XXI сторіччя» – це «досягнення якісно нового рівня у вивченні іноземних мов» [3, с. 118]. Навчання іноземної мови на різних етапах набуває особливого значення у контексті процесів розвитку особистості,

глобалізації та потреби у досконалому володінні фахівцями хоча б однією іноземною мовою. Тому перед освітньою системою України постає необхідність пошуку ефективних методів викладання іноземної мови, а також оновлення змісту та методів застосування інноваційних підходів до викладання фахової іноземної мови, передусім англійської.

Інновації – це суттєві діяльні елементи розвитку освіти в цілому та реалізації конкретних завдань у навчально-виховному процесі, які спричиняють певні зміни в освітній сфері [1, с. 14].

Сьогодні пріоритетним є практико-орієнтоване навчання, в основі якого лежить студентоцентрична модель, яка передбачає високу активність студентів, незалежне, кооперативне та конкурентне навчання. Інноваційні технології викладання є головним чином практико-орієнтованими і потребують максимальної активності та ініціативності від студентів, які самостійно здобувають знання, а викладач лише допомагає їм, скеровуючи та коригуючи їхню навчальну діяльність.

Інновації в технологіях навчання англійської мови, що базуються на студентоцентрованому підході, сприяють тому, що студенти стають більш незалежними, вмотивованими та отримують бажані результати. Серед переваг застосування інноваційних технологій можна виділити такі: залучення та зацікавленість студентів, вдосконалення академічних можливостей, зміна парадигми у викладанні та навчанні (викладач виступає як фасилітатор), зміна підходів до оцінювання студентів (врахування формувального оцінювання), нижчий рівень тривожності у навчанні.

На нашу думку, слід виділити такі ефективні інноваційні технології навчання фахової англійської мови у вищій школі:

1. *Віртуальне навчання (віртуальне освітнє середовище, цифрові платформи)*. Інтернет завжди мав значний вплив на викладання фахової англійської мови, оскільки ця дисципліна враховує потреби та професійні інтереси студентів та використовує автентичні матеріали та завдання [4, с. 92]. При обговоренні інновацій у викладанні англійської мови на думку спадають передусім такі цифрові платформи: Moodle, Edmodo, Google Classroom та інші. Вони допомагають викладачам та студентам створити простір, у якому можна об'єднуватися, обговорювати проблеми, ставити

питання, проводити свої заняття в хмарі та створювати різні типи оцінювання.

Віртуальне освітнє середовище – це інноваційний ресурс для навчання і дослідницької діяльності студентів, це веб-платформа для цифрових аспектів навчальних курсів. Віртуальне освітнє середовище дозволяє учасникам організовуватися у групи; представити ресурси, діяльність та взаємодію в межах курсу; забезпечують різні рівні (етапи) оцінювання та зворотний зв'язок; та мають певний рівень інтеграції з іншими інституційними системами. Вищезазначені платформи можуть стати основою для проектування освітнього навчального середовища.

2. *Модель перевернутого навчання, як зміна способу подачі інформації.* Змішане навчання – це освітня програма, яка поєднує онлайн-цифрові засоби масової інформації з традиційними методиками в аудиторії. Перевернуте навчання, або перевернутий клас, як одна з моделей змішаного навчання передбачає зміну традиційних елементів позааудиторного та аудиторного етапів навчання; гнучкість; індивідуалізацію, диференціацію та персоналізацію навчання; зміну ролі викладача та студента та процесу оцінювання [2, с. 14].

3. *Проектне навчання.* Метод проектів посідає особливе місце серед інноваційних освітніх технологій при викладанні фахової англійської мови, оскільки він демонструє практико-орієнтоване навчання, готуючи майбутніх фахівців до професійної діяльності. «Проект» – це змодерований викладачем-фасилітатором і самостійно виконуваний студентами певний алгоритм дій, спрямований на створення кінцевого продукту (відеоролика, презентації у Powerpoint, постера, сайта та ін.). Цей метод орієнтований на вирішення певної проблеми, пошук спільного рішення та створення власного продукту у співпраці з командою, одногрупниками, однолітками. Під час роботи над проектом студенти застосовують набуті знання та навички на практиці для вирішення реальних проблем, набуваючи досвід роботи у команді при прийнятті спільних рішень та презентації результатів своєї діяльності.

4. *Застосування кейс-технологій,* до яких належать метод ситуаційного аналізу, метод інциденту, ігрове проектування, метод дискусії (групові та міжгрупові), метод ситуаційно-рольових ігор

тощо. Суть кейс-методу, тобто методу ситуаційного аналізу, полягає у тому, що студентам пропонується осмислити та вирішити реальну професійну ситуацію, у процесі вирішення якої у них актуалізуються знання. Використання кейс-технологій сприяє кращому засвоєнню змісту матеріалу та відпрацюванню набутих навичок на практиці, особистісному розвитку студентів та розвитку їхніх аналітичних навичок, вмінню працювати у команді та приймати узагальнююче рішення, а також планувати свої дії, передбачаючи їхні наслідки.

Зважаючи на стрімкі зміни, які відбуваються у суспільстві, та появу нових засобів навчання проблема застосування інноваційних технологій у навчанні фахової англійської мови буде завжди актуальною та потребуватиме подальшого розгляду. Перспективу подальших наукових розвідок вбачаємо в детальному аналізі досвіду організації навчання студентів у віртуальному освітньому середовищі при викладанні фахової англійської мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дубасенюк О.А. Інноваційні навчальні технології – основа модернізації університетської освіти / О.А. Дубасенюк // Освітні інноваційні технології у процесі викладання навчальних дисциплін зб. наук.-метод праць. – Житомир : Вид-во ЖДУ, 2004. – С. 3–14.

2. Конопляник Л. Використання технології «перевернутий клас» при навчанні фахової іноземної мови / Л. Конопляник, К. Мельникова // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук. пр. – К. : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2019. – Вип. 2(15). – С. 38–45.

3. Науменко У.В. Інноваційні методи навчання англійської мови у вищій школі в умовах модернізації / У.В. Науменко // Молодий вчений. – 2018. – № 3.1 (55.1). – С. 118–122.

4. Motteram, G. (2013). *Innovations in Learning Technologies for English Language Teaching*. London: British Council.